

**Propozycje tematów do części ustnej egzaminu maturalnego z języka polskiego dla absolwentów poprawiających maturę z roku szkolnego 2014/2015 i lat wcześniejszych w Zespole Szkół Ekonomicznych w Gorzowie Wlkp.**

**I. Literatura**

1. Różne sposoby funkcjonowania w literaturze obrazu sądu i procesu. Dokonaj analizy wybranych przykładów.
2. Motywy szaleństwa z miłości w literaturze. Analizując celowo wybrane utwory literackie, przedstaw bohaterów owładniętych miłosnym szaleństwem, zwróć uwagę na skutki obłędu. Uwzględnij kontekst historyczny i kulturowy.
3. Różne rodzaje komizmu w utworach literackich. Dokonaj analizy wybranych przykładów.
4. Różne sposoby ujęcia obrazu dworu szlacheckiego. Zanalizuj wybrane przykłady.
5. Motto, tytuł, ostatnia scena jako klucz do interpretacji dzieła. Omów zagadnienia na podstawie wybranych przykładów.
6. Bohater uwikłany w historię. Omów na podstawie trzech wybranych utworów literackich.
7. Różne ujęcia tematu drugiej wojny światowej w literaturze. Dokonaj analizy porównawczej utworów wybranych pisarzy.
8. Romantyczna, nieszczęśliwa miłość w życiu twórców i kreacjach literackich doby romantyzmu. Omów na wybranych przykładach.
9. Bohaterowie literaccy jako autorzy pamiętników, dzienników, listów. Scharakteryzuj i porównaj wybrane kreacje ich osobowości.
10. Piękno tatrzańskiego krajobrazu w literaturze polskiej. Dokonaj analizy porównawczej sposobów funkcjonowania motywu w literaturze różnych epok.

11. „Czarny charakter” w dziełach literackich różnych epok. Na wybranych przykładach omów funkcje bohatera negatywnego.
12. Różne sposoby kreowania postaci kochanków. Omów na podstawie przykładów z różnych epok.
13. Motyw „poety przeklętego” w literaturze polskiej i obcej. Zanalizuj zagadnienie na przykładzie wybranych twórców, ich biografii oraz dzieł (np. F. Villon, Ch. Baudelaire).
14. Człowiek wobec Boga. Przedstaw problem, przywołując dzieła literackie z różnych epok.
15. Impresjonizm w literaturze młodopolskiej. Scharakteryzuj sposób realizacji tego nurtu artystycznego na przykładzie wybranego dzieła lirycznego, dramatycznego i epickiego.  
Różne sposoby ujęcia obrazu dworu szlacheckiego. Zanalizuj wybrane przykłady.
16. Motyw kary boskiej w literaturze polskiej. zilustruj problem, odwołując się do różnorodnych przykładów literackich.
17. Różne sposoby funkcjonowania w literaturze motywu pojedynku. Dokonaj analizy porównawczej wybranych przykładów z różnych epok.
18. Bóg i świat w poezji Stanisława Barańczaka oraz innych przedstawicieli Nowej Fali. Dokonaj analizy i interpretacji stosownych przykładów literackich.
19. Literackie portrety młodych. Dokonaj analizy porównawczej wybranych tekstów literatury.
20. Epoka napoleońska w prozie europejskiej i polskiej. Dokonaj porównania analizując wybrane przykłady.
- 21.. Mieszczanin jako bohater literacki. Porównaj i omów różne kreacje postaci o mieszczańskim rodowodzie.
22. Motyw wędrówki w literaturze. Omów różne jego wersje w wybranych utworach. Piękno tatrzańskiego krajobrazu w literaturze polskiej. Dokonaj analizy porównawczej sposobów funkcjonowania motywu w literaturze różnych epok.

23. Relacje ojca i syna w literaturze. Omów na podstawie wybranych utworów literackich.

24. Pieniądz – źródło sukcesów czy klęski bohaterów literackich? Zanalizuj zagadnienie, odwołując się do stosownych przykładów.

i konsekwencje postawy katastroficznej w wybranych utworach z różnych epok.

25. Carpe diem – radość życia utrwalona w literaturze polskiej i obcej. Zilustruj problem, odwołując się do dowolnie wybranych przykładów.

26. Kreacja bohatera – patrioty w literaturze polskiej. Dokonaj analizy porównawczej przykładów z co najmniej dwu epok literackich.

27. Katastrofizm jako idea i temat literatury polskiej. Zanalizuj przyczyny

28. Inspiracje wierzeniami ludowymi w literaturze fantastycznej. Dokonaj analizy, odwołując się do wybranych dzieł literackich.

29. Motyw kata w literaturze. Analizując zagadnienie, odwołaj się do wybranych tekstów literackich ( np. „Quo vadis”, „Zbrodni i kary”, „Rozmów z katem”). Wskaż motywy i skutki działań bohaterów.

30. Motyw śmierci w literaturze polskiej i obcej w świetle utworów różnych epok. Dokonaj analizy porównawczej różnych sposobów funkcjonowania tego motywu.

31. Motyw rodziny w literaturze polskiej i światowej. Analizując wybrane teksty, porównaj różne ujęcia motywu rodziny.

32. Śmierć dziecka jako motyw literacki. Zanalizuj zagadnienie na wybranych przykładach z różnych epok.

33 Miłość i śmierć w poezji Rafała Wojaczka i Andrzeja Bursy. Dokonaj analizy porównawczej sposobów funkcjonowania motywu miłości i śmierci w twórczości przywołanych autorów.

34. Rodzice i dzieci – konflikt pokoleń, wartości... Omów zagadnienie, analizując wybrane utwory, np. „Nad Niemnem”, „Doktor Piotr”, itp.

35. Satyryczny obraz społeczeństwa polskiego. Omów na wybranych przykładach literackich.

36. Motyw świata jako teatru. Omów sposoby jego funkcjonowania w literaturze różnych epok.

37. Dokumentaryzm i paraboliczność jako dwa sposoby mówienia o rzeczywistości w dziełach współczesnych twórców. Dokonaj analizy porównawczej wybranych utworów.

38. Pamiętnik i dziennik jako źródło wiedzy o autorze i epoce. Dokonaj analizy porównawczej wybranych utworów.

39. Różne sposoby ujęcia motywu rycerza w literaturze. Dokonaj analizy porównawczej wybranych utworów.

40. Obraz powstań narodowowyzwoleńczych na przykładzie wybranych utworów literackich. Dokonaj analizy porównawczej wybranych tekstów ( np. powstanie listopadowe, styczniowe, warszawskie).

41. Kreacja bohatera dramatu romantycznego i bohatera dramatu współczesnego – dokonaj analizy porównawczej wybranych przykładów.

42. Formuła testamentu w literaturze pięknej. Analizując przykłady, zwróć uwagę na zawarte w nich: spowiedź człowieka i przekaz artysty.

43. Od surowego, lecz sprawiedliwego Stwórcy do miłosiernego i dobrotliwego Ojca. Dokonaj analizy porównawczej różnych kreacji Boga.

44. Literackie obrazy rozstania i pożegnania. Dokonaj analizy wybranych utworów literackich.

45. Różne sposoby kreowania piewców radości życia i urody codzienności. Dokonaj analizy porównawczej celowo wybranych przykładów.

46. Szekspiryzm polskiego romantyzmu. Zbadaj wpływy angielskiego dramaturga na oblicze polskiej literatury romantycznej, analizując wybrane teksty.

47. Motyw matki i dziecka w literaturze. Zanalizuj temat na przykładzie utworów z różnych epok.

48. Etos inteligenta i jego demaskacja. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.

49. Sposoby wykorzystania motywu zbrodni. Dokonaj analizy porównawczej na podstawie wybranych przykładów literatury wysokiej i kryminałów.

50. Na czym polega kulturotwórcza rola antyku i mitów greckich? Na przykładzie twórczości wybranego pisarza omów zastosowanie wątków i motywów mitologicznych w literaturze polskiej.

51. Miłość jako żywioł budujący lub niszczący życie wybranych bohaterów literackich. Zanalizuj zagadnienie, przywołując teksty literackie z różnych epok.

52. Cnota jako przedmiot dociekań filozofów i poetów. Zinterpretuj wybrane teksty literackie, odwołując się do kontekstów filozoficznych.

53. Obraz społeczeństwa polskiego w dramacie polskim. Zanalizuj zagadnienie, przywołując dramaty z różnych epok literackich.

54. Mistrzowie i ich uczniowie wśród twórców literatury. Omów ujawniające się w dziełach związki między ich twórczością (np. Horacy – Kochanowski, Byron – Mickiewicz).

55. Wpływ kobiet na życie bohaterów literackich. Zanalizuj zagadnienie na przykładzie tekstów literackich różnych epok.

56. Literackie portrety Sarmatów. Dokonaj analizy porównawczej celowo wybranych utworów powstałych w XVII, XVIII i XIX wieku.

57. Etos rycerski w średniowieczu, jego kontynuacje i przekształcenia w literaturze późniejszych epok. Dokonaj analizy porównawczej wybranych tekstów.

58. Sposoby ujęcia motywu śmierci bohatera literackiego w literaturze różnych epok. Dokonaj analizy porównawczej wybranych przykładów.

59. Kultura średniowiecza źródłem inspiracji dla współczesnej literatury fantasy. Interpretując wybrane przykłady literackie, określ zakres i kierunek wpływów.
60. Bohater z książką w ręku, czyli o znaczeniu lektur w świecie postaci literackich. Porównaj wybrane przykłady z literatury polskiej i obcej.
61. Różne metody przedstawiania motywu dziecka w literaturze. Omów na wybranych przykładach.
62. Tragizm jednostki w literaturze okresu wojny i okupacji. Omów na podstawie wybranych utworów (np. opowiadań Tadeusza Borowskiego), opisz sytuację zwykłych ludzi zmagających się z okrucieństwem wojny.
63. Obrazy stosunków duchowieństwa z innymi klasami społecznymi. Dokonaj analizy porównawczej wybranych utworów.
64. Chansons de geste – baśń – fantasy. Przedstaw podobieństwa i różnice gatunków na przykładzie wybranych utworów literackich.
65. Miłość w okresie wojny i okupacji jako próba przezwyciężenia zła. Omów problem, przywołując stosowne dzieła literackie.
66. Arkadie i utopie – literackie krainy szczęścia w utworach różnych epok. Porównaj sposoby ich kreowania, funkcje i znaczenie.
67. Konflikty pokoleniowe bohaterów literackich. Omów problem na wybranych przykładach literatury polskiej.
68. Groza i tajemniczość – od E. A. Poe po S. Kinga. Przedstaw temat, odwołując się do analizy wybranych utworów.
69. Motyw krzyku i milczenia w literaturze XIX i XX wieku. Przedstaw funkcje motywu, odwołując się do wybranych dzieł literackich.
70. Idealiści i marzyciele w literaturze polskiej. Na celowo wybranych przykładach scharakteryzuj sposoby kreowania takich bohaterów w utworach z różnych epok.
71. Staropolska obyczajowość utrwalona w renesansowych i barokowych tekstach literackich – analiza wybranych przykładów.

72. Wieś jako przestrzeń życiowa bohaterów literackich. Omów temat na wybranych przykładach z literatury polskiej.
73. Polacy a mniejszości narodowe. Omów ich wzajemny stosunek na przykładzie wybranych utworów literackich.
74. Toposy, metafory i obrazy świata w literaturze renesansu i baroku. Dokonaj analizy przykładów.
75. Różne sposoby funkcjonowania w literaturze toposu ogrodu. Dokonaj analizy wybranych przykładów.
76. Człowiek jako lalka (marionetka, kukła, manekin). Porównaj różnorodne ujęcia tego motywu w wybranych utworach literackich.
77. Historia jako temat i jako pretekst w polskiej epice XIX i XX wieku. Przeanalizuj wybrane utwory.
78. Rola muzyki w dziełach literackich. Analizując przykłady, zwróć uwagę na temat i formę utworów.
79. Różnorodne ujęcia motywu przyjaźni i braterstwa w literaturze. Dokonaj analizy wybranych przykładów.
80. Sen, halucynacja, wizja. Przedstaw różnorodne ujęcia tego motywu w wybranych utworach literackich.
81. Doświadczenie zesłania i katorgi w biografii bohaterów literackich i autorów dzieł. Omów zagadnienie, opierając się na wybranych przykładach literatury polskiej i obcej.
82. Funkcje rekwizytów w literaturze (np. jabłko, pierścień, sztylet, korona, fajka). Omów na wybranych przykładach.
83. Wpływ rodziny na kształtowanie się charakteru i postawy życiowej postaci literackiej. Dokonaj analizy porównawczej wybranych przykładów
84. Sny i widzenia jako sposoby przedstawiania rzeczywistości wewnętrznej. Omów temat na wybranych przykładach z różnych epok literackich.

85. Portrety żon w literaturze. Dokonaj analizy porównawczej wybranych przykładów.
86. Światopogląd epoki a kreacja bohatera literackiego. Analizując i interpretując przykłady z co najmniej dwu epok literackich, wykaż związki między ideami epoki a sposobem kreowania postaci.
87. Miasto jako przestrzeń życia bohaterów literackich. Dokonaj analizy porównawczej wybranych przykładów.
88. Kreacja bohaterów obłąkanych i ich sposoby pojmowania rzeczywistości w utworach romantycznych. Dokonaj analizy porównawczej wybranych przykładów.
89. Literacki wyraz rozpacz po stracie bliskiej osoby. Dokonaj analizy porównawczej wybranych przykładów.
90. Różne sposoby funkcjonowania w literaturze motywu maryjnego. Dokonaj analizy wybranych przykładów.
91. Diabeł, anioł, duch – goście z zaświatów w dziełach literackich. Omów ich funkcje na podstawie wybranych przykładów.
92. Rola wiary w kształtowaniu systemu etycznego człowieka. Odwołując się do prozy F. Dostojewskiego, J. Conrada i A. Camusa, dokonaj analizy porównawczej.
93. Bohaterki polskich utworów romantycznych i pozytywistycznych. Dokonaj analizy porównawczej wybranych przykładów.
94. Człowiek XX wieku w systemach totalitarnych – faszyzmu i stalinizmu. Omów problem, interpretując stosowne utwory (np. Borowski, Czapski, Grudziński, Moczarski, Nałkowska i in.).
95. Motyw tułacza w literaturze polskiej. Wyjaśnij przyczyny i przedstaw literacki obraz pielgrzymowania, wykorzystując teksty z XIX i XX wieku.
96. Różne sposoby funkcjonowania w literaturze motywu non omnis moriar. Dokonaj analizy wybranych przykładów.
97. Doświadczenia Holocaustu – pisarskie świadectwa z obu stron muru. Omów problem, analizując stosowne utwory literackie.

98. Różne sposoby funkcjonowania w literaturze motywów prometejskich. Dokonaj analizy wybranych przykładów.

99. Deformacja rzeczywistości w dziele literackim. Przedstaw sposoby kreowania świata i funkcje deformacji w utworze.

100. Rosja w oczach swoich pisarzy. Dokonaj próby oceny i porównaj sposób mówienia o państwie i społeczeństwie. (np. Puszkina, Gogol, Dostojewski, Bułhakow).

101. Motyw vanitas w literaturze polskiej i obcej. Omów problem, analizując celowo wybrane teksty z różnych epok.

102. Biblia i antyk w polskiej tradycji i kulturze na podstawie wybranych utworów dwóch epok literackich (np. romantyzmu i Młodej Polski). Zanalizuj wybrane teksty literackie.

103. Emigrant jako bohater literacki. Przedstaw problem, analizując przykłady różnych epok.

104. Przyroda jako tło wydarzeń literackich. Analizując wybrane przykłady, przedstaw funkcje opisów przyrody w literaturze.

105. Artysta jako bohater literacki. Dokonaj analizy porównawczej ich kreacji i funkcji na podstawie wybranych przykładów.

106. Problemy związane z dojrzewaniem ideowym bohatera literackiego. Odwołaj się do przykładów z co najmniej dwu epok literackich.

107. Epistolografia dawna i współczesna. Omów tematykę i formę listów, analizując wybrane przykłady z dwóch epok.

108. Motyw tęsknoty za krajem ojczystym w literaturze. Omów zjawisko, sięgając do trzech wybranych tekstów różnych autorów.

109. Od herosa do pantoflarza – różnorodne portrety mężczyzn w literaturze. Przedstaw temat na podstawie analizy wybranych utworów.

110. Ślady wątków biograficznych w twórczości pisarza. Omów temat na przykładzie analizy utworów wybranego autora.
111. Koniec i początek – biblijne i literackie wizje stworzenia i zagłady świata. Omów problem, analizując celowo wybrane teksty.
112. Poezja religijna – wczoraj i dziś. Interpretując wybrane utwory, omów ewolucję gatunków literackich i sposoby wyrażania uczuć.
113. Obraz rewolucji na przykładzie wybranych utworów literackich. Dokonaj analizy porównawczej.
114. Powroty do czasu i miejsc dzieciństwa. Omów różnorodne sposoby ujęcia tego motywu w literaturze polskiej.
115. Przedstaw motywy tatrzańskie i górskie w twórczości pisarzy Młodej Polski. Odwołaj się do znanych Ci utworów.
116. Obraz Litwy w dziełach polskich twórców romantycznych i współczesnych. Dokonaj analizy porównawczej celowo wybranych utworów.
117. Władza i władca jako motyw literacki. Przedstaw jego funkcjonowanie w celowo wybranych utworach literackich.
118. Różnorodność ocen mieszczaństwa w literaturze XIX i XX wieku. Omów problem na wybranych przykładach z literatury polskiej i europejskiej.
119. Różnorodność typów bohaterów literackich (np. feministka, „kobieta fatalna” i inne). Omów na przykładach z wybranych epok literackich.
120. Motywy franciszkańskie w literaturze polskiej. Omów na dowolnie wybranych przykładach literackich.
121. Człowiek mierzący się z dziką przyrodą. Porównaj i zanalizuj różne realizacje tego motywu w wybranych tekstach literatury polskiej i obcej.
122. Młodość jako temat w literaturze XIX i XX wieku. Przedstaw zagadnienie, odwołując się do wybranych przykładów z literatury polskiej i obcej.

123. Obraz jednostki wybitnej i jej społeczna rola w tekstach literackich dwu lub trzech epok literatury polskiej. Omów wybrane przykłady.

124. Spór o społeczną i cywilizacyjną rolę arystokracji. Omów zagadnienie, analizując wybrane przykłady literackie.

125. Heroizacja i deheroizacja bohaterów w literaturze polskiej. Omów zagadnienie na wybranych przykładach z liryki i epiki różnych epok.

126. Problem żydowski, czyli tragedia wyobcowania. Omów na wybranych przykładach publicystyki i literatury II połowy XIX i XX wieku.

127. Motyw kary boskiej w literaturze polskiej. Zilustruj problem, odwołując się do różnorodnych przykładów literackich.

128.. Społeczeństwo i jednostka wobec państwa despotycznego i totalitarnego. Dokonaj porównania ujęcia tego problemu w celowo wybranych utworach literackich XIX i XX wieku.

129. Kreowanie i obalanie mitów narodowych w polskiej literaturze wieku XIX i XX. Omów na przykładach wybranych utworów.

130. Jak rozumiesz określenie „pisarz zaangażowany”? Wyjaśnij i porównaj, odwołując się do przykładów z literatury dawnej i współczesnej.

131. Literackie portrety bohaterów skazanych na samotność i samotnych z wyboru. Omów na wybranych przykładach.

132. Funkcja motywów brzydoty, kalectwa, choroby i śmierci w tekstach literackich. Omów na przykładach wybranych utworów.

133. Dosłowność i metaforyczność motywu winy i kary. Dokonaj analizy porównawczej wybranych dzieł.

134. Miejsce artysty w świecie „zjadaczy chleba”. Przedstaw zagadnienie na przykładzie celowo wybranych utworów współczesnych.

135. Polskie obyczaje szlacheckie i ludowe w wybranych utworach literackich. Omów sposób ich przedstawienia w wybranych utworach.

136. Metamorfoza bohatera i jej sens w literaturze. Omów na przykładach wybranych utworów.
137. Rozmowy człowieka z Bogiem. Omów na przykładzie celowo wybranych liryków poetów różnych epok.
138. Różne ujęcia motywu wsi. Omów na wybranych przykładach.
139. Bohater tragiczny w literaturze antycznej, romantycznej i współczesnej. Przedstaw i porównaj kreacje.
140. Poezja jako sposób wyrażenia sprzeciwu wobec panującej rzeczywistości. Dokonaj analizy i interpretacji wybranych przykładów.
141. Poezja jako przekleństwo. Własny wybór czy piętno, z którym się rodzisz. Przedstaw temat na wybranych utworach.
142. Sposoby kreowania bohatera w literaturze fantasy. Dokonaj analizy porównawczej bohaterów na podstawie wybranych tekstów literatury polskiej i obcej.

## **II. Związki literatury z innymi dziedzinami sztuki.**

1. Koncepcja piękna w literaturze, malarstwie i architekturze wybranej epoki w kulturze europejskiej. Dokonaj analizy porównawczej dzieł.
2. Motyw powstania (np. styczniowego, warszawskiego ) w literaturze, malarstwie i/lub filmie. Omów, analizując wybrane przykłady.
3. Artystki i bohaterki dzieł literackich i filmowych, które rzuciły wyzwanie konwenansom swojej epoki. Dokonaj analizy porównawczej wybranych przykładów.
4. Różnorodne ujęcia motywu ogrodu w literaturze i sztuce. Przedstaw problem odwołując się do wybranych przykładów.
5. Wampiryzm w literaturze i sztuce XIX i XX wieku. Analiza wybranych przykładów.

6. Teksty piosenek hip-hopowych jako próba przedstawienia rzeczywistości. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
7. Literacka i filmowa wizja PRL – u. Dokonaj analizy wybranych przykładów.
8. Adaptacje literatury w reżyserii Andrzeja Wajdy. Dokonaj analizy porównawczej dzieła literackiego i filmowego.
9. Najsłynniejsze pojedynki w literaturze i filmie. Omów ich kreację na wybranych przykładach literackich i filmowych.
10. Buntownik jako bohater dziewiętnastowiecznej literatury i dwudziestowiecznego filmu. Omów kreacje postaci, dokonując analizy porównawczej wybranych dzieł.
- 11.. Mitologizacja Tatr w literaturze, sztukach plastycznych i muzyce Młodej Polski. Omów na wybranych przykładach
12. Błazen jako głupiec i jako mędrzec. Zanalizuj różne wizerunki tej postaci na podstawie wybranych tekstów kultury.
13. Holocaust jako temat literacki i filmowy. Omów problem, analizując wybrane dzieła, np. „Medaliony”, „Zdażyć przed Panem Bogiem”, „Lista Schindlera”, „Pianista”, itp.
14. Literackie i filmowe wizje przyszłości. Omów na wybranych przykładach.
15. Sarmata na portretach i w literaturze XVII wieku. Przedstaw temat, analizując wybrane utwory literackie i dzieła malarskie.
16. Kreacja świata w twórczości B. Schulza i malarstwie M. Chagala. Dokonaj analizy porównawczej wybranych dzieł.
- 17.. Motywy orientalne w literaturze i sztuce. Omów temat na wybranych przykładach z różnych epok.
18. Artystyczna realizacja tych samych motywów biblijnych w różnych tekstach kultury. Dokonaj analizy porównawczej wybranych dzieł, odwołując się do czterech motywów.

19. Ewolucja teatru na przestrzeni wieków. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych dramatów.
- 20.. Motywy polskiej literatury w muzyce RAP. Omów zagadnienie odwołując się do wybranych przykładów.
21. Obrazy biesiad utrwalone w tekstach kultury różnych epok. Dokonaj analizy porównawczej wybranych przykładów.
22. Analizując wybrane przykłady przedstaw funkcje zwierząt w różnych tekstach kultury.
23. Parodystyczne sposoby prezentowania rzeczywistości. Omów na wybranych przykładach z literatury współczesnej i filmu.
24. Różne ujęcia motywu Sądu Ostatecznego w literaturze i sztuce. Dokonaj analizy porównawczej wybranych dzieł literatury i malarstwa.
25. Człowiek wobec żywiołów natury. Przedstaw temat, odwołując się do wybranych utworów.
26. Konfrontacja bohatera literackiego z jego malarskim wizerunkiem. Przedstaw zagadnienie na wybranych przykładach.
27. Różne obrazy domu rodzinnego w utworach literackich i filmowych. Dokonaj analizy porównawczej wybranych dzieł literatury i malarstwa.
28. Żywotność motywu ikaryjskiego w literaturze i sztuce. Przedstaw zagadnienie, analizując wybrane przykłady dzieł literackich i malarskich.
29. W jaki sposób artyści wyobrażają sobie życie po śmierci, zaświaty? Omów na wybranych przykładach.
30. Relacje człowiek – Bóg w wybranych dziełach literackich i plastycznych średniowiecza i Młodej Polski. Dokonaj analizy wybranych dzieł.
31. Drzewo, las, puszcza – omów sposób wykorzystania motywu przez różnych artystów.

32. Człowiek na bezludnej wyspie w literaturze i filmie. Porównaj różne ujęcia tego motywu.
33. Barokowy koncept w malarstwie i poezji. Omów charakterystyczne cechy, analizując teksty literackie i obrazy.
34. Socrealizm w literaturze i sztuce. Dokonaj analizy wybranych dzieł.
35. Technika impresjonistyczna w malarstwie i literaturze – podobieństwa i różnice. Omów zagadnienie, analizując stosowne przykłady.
36. Autoportret w literaturze i malarstwie. Omów sposoby kreacji „ja” artysty, analizując wybrane teksty literackie i kultury. Uwzględnij kontekst historyczny i biograficzny.
37. Postać karierowicza w literaturze i filmie XX wieku. Dokonaj analizy postaw wybranych bohaterów.
38. Różne ujęcia motywu pożegnania. Dokonaj analizy wybranych przykładów literackich i filmowych.
39. Obrazy Tatr w literaturze i malarstwie Młodej Polski. Dokonaj analizy porównawczej wybranych dzieł.
40. Artystki i bohaterki dzieł literackich i filmowych, które rzuciły wyzwanie konwenansom swojej epoki. Dokonaj analizy porównawczej wybranych przykładów.
41. Strój bohaterów dzieł literackich i malarskich XIX wieku jako źródło informacji o jednostkach, środowiskach i epoce. Dokonaj analizy porównawczej wybranych przykładów.
42. Funkcje symbolu w malarstwie i dramatach Stanisława Wyspiańskiego. Dokonaj analizy porównawczej wybranych przykładów.
- 43.. Sztuka wobec niewyrażalnego. Symbol jako środek wyrazu w poezji i malarstwie. Omów, analizując przykłady z jednej lub kilku epok.
44. Motyw Żyda w literaturze i sztuce. Omów zagadnienie, porównując różne ujęcia tego motywu.

45. Najciekawsze pary literackie i filmowe. Przedstaw i porównaj wybrane kreacje.
46. Kreacje córek w literaturze i sztuce. Omów temat na wybranych przykładach.
47. Różne sposoby kreowania scen batalistycznych w literaturze i malarstwie. Dokonaj analizy porównawczej wybranych przykładów.
48. Getto warszawskie w literaturze i filmie. Porównaj literackie i filmowe obrazy getta.
49. Metody przedstawiania miasta w literaturze, malarstwie i fotografii XIX wieku. Dokonaj analizy porównawczej wybranych przykładów.
50. Funkcje brzydoty w literaturze i innych dziedzinach sztuki. Dokonaj analizy porównawczej wybranych dzieł.
51. Metody budowania nastroju w literaturze i przedstawieniu teatralnym. Dokonaj analizy porównawczej wybranych dzieł.
52. Problemy filmowej adaptacji. Porównaj film z jego literackim pierwowzorem; oceń adaptację.
53. Impresjonistyczne krajobrazy w literaturze modernizmu i malarstwie przełomu XIX i XX wieku. Na wybranych przykładach omów techniki impresjonistyczne.
54. Rola muzyki w dziełach twórców romantycznych. Analizując przykłady, zwróć uwagę na temat i formę utworów.
55. Malarskie, muzyczne i literackie impresje na temat pór roku. Przedstaw zagadnienie na podstawie wybranych tekstów kultury.
56. Postać karierowicza w literaturze i filmie XX wieku. Omów kreacje bohaterów dokonując analizy porównawczej wybranych dzieł literackich i filmowych.
57. Dzieło kultowe w literaturze, muzyce, malarstwie lub filmie. Zdefiniuj i przedstaw to zjawisko kulturowe na wybranych przykładach z co najmniej dwu dziedzin sztuki.
58. Ekspresjonizm jako „krzyk duszy”. Odwołując się do dzieł literackich i plastycznych, omów różne sposoby wyrażania uczuć przez ekspresjonistów.

59. Funkcje alegorii w dziełach literackich i malarskich doby średniowiecza. Dokonaj analizy i interpretacji wybranych przykładów.

60. Groteska jako środek wyrazu artystycznego we współczesnej sztuce literackiej i teatralnej lub filmowej. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.

61. Ewolucja kreacji stróża prawa w literaturze kryminalnej i w filmie. Analiza porównawcza wybranych przykładów.

62. Portrety sarmackie w literaturze i malarstwie XVII i XVIII wieku. Wykorzystując wybrane dzieła, zaprezentuj różne spojrzenia na szlachecką przeszłość Polaków.

63. Literacka i malarska ars moriendi. Dokonaj analizy porównawczej wybranych przykładów.

64. Ludowość w sztukach pięknych. Omów różne realizacje motywów folklorystycznych w literaturze, muzyce, plastyce. Odwołaj się do przykładów z co najmniej dwu dziedzin.

65. Strój bohaterów dzieł literackich i malarskich XIX wieku jako źródło informacji o jednostkach, środowiskach i epokach. Omów problem analizując wybrane przykłady.

66. Kreacja córki w literaturze i innych dziedzinach sztuki. Omów temat, odwołując się do wybranych tekstów kultury.

67. Różne sposoby kreowania scen batalistycznych w literaturze i malarstwie. Dokonaj analizy porównawczej wybranych przykładów.

68. Vanitas w literaturze i sztuce plastycznej. Omów funkcjonowanie tego motywu na wybranych przykładach z różnych epok.

69. Wszystko jest iluzją. Odwołując się do przykładów z literatury i malarstwa, udowodnij, że teza ta jest podstawą estetyki barokowej.

70. Motyw syna marnotrawnego w sztuce europejskiej. Omów różne realizacje, odwołując się do przykładów z literatury i malarstwa.

71. Święty Jerzy (Sebastian, Franciszek....) w literaturze i malarstwie. Odwołując się do wybranych przykładów, dokonaj interpretacji symboliki związanej z tą postacią.

72. Bitwa pod Grunwaldem i jej bohaterowie w ujęciu literackim, malarskim i filmowym. Dokonaj analizy porównawczej.

73. Motywy gotyckie w literaturze i sztukach plastycznych. Dokonaj analizy wybranych przykładów.

74. Surrealizm i oniryzm jako środek wyrazu w literaturze i sztuce. Zanalizuj zagadnienie na wybranych przykładach dzieł sztuki z danej epoki i prądu.

75. Realizm jako metoda opisywania świata w literaturze i filmie. Omów temat, odwołując się do wybranych przykładów.

### **III. Język.**

1. Nagłówki codziennej prasy. Oceń poprawność i stopień spójności tekstu, określ funkcje językowe.
2. Wpływ literatury na współczesną frazeologię polską . Analizując zgromadzony materiał, scharakteryzuj funkcje „skrzydlatych słów” w tekstach mówionych i pisanych.
3. Zapożyczenia z języka angielskiego w języku współczesnej młodzieży. Zanalizuj ich częstotliwość i zasadność użycia.
4. Język reklamy telewizyjnej i prasowej. Omów zagadnienie, ilustrując je odpowiednimi przykładami.
5. Język w służbie satyry dawniej i dziś. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
6. Prześledź i omów karierę niektórych modnych ostatnio wyrazów i związków frazeologicznych. Odwołaj się do wybranych przykładów.
7. Omów funkcje nowomowy na przykładzie wybranych utworów literatury polskiej i obcej.
8. Funkcje parafrazy i trawestacji w dziełach literackich różnych epok. Dokonaj analizy porównawczej wybranych przykładów.
9. Język Twoich rówieśników – scharakteryzuj na podstawie analizy zgromadzonego materiału językowego. [I]
10. Oceń poprawność językową wybranych tekstów prasowych. Scharakteryzuj kryteria, którymi się posłużyłeś. [I]
11. Różne funkcje stylizacji językowych. Dokonaj analizy porównawczej zgromadzonego materiału literackiego.
12. Omów funkcje stylizacji archaicznej w wybranych powieściach historycznych.

13. Zapożyczenia jako sposób bogacenia języka. Zanalizuj wpływ jednego z wybranych języków na ( np. łaciny, niemieckiego, angielskiego lub in.) na polszczyznę, uwzględnij uwarunkowania kulturowe i cywilizacyjne.
14. Zapożyczenia i ich rola we współczesnej polszczyźnie. Zanalizuj zjawisko na przykładzie prasy współczesnej.
15. Język listów jako dokument indywidualnego stylu autora na przykładzie korespondencji wybranego pisarza. Omów zagadnienie na wybranym przykładzie.
16. Sztuka przekonywania a manipulacja językowa – porównaj sposoby wykorzystania środków we współczesnych polskich tekstach propagandowych.
17. Emocje w języku bohatera literackiego. Przedstaw językowe środki ekspresji w dziełach literackich wybranej epoki.
18. Język sportu. Dokonaj analizy języka i form wypowiedzi tekstów dotyczących sportu.
19. Gwara ludowa i stylizacja gwarowa w tekstach piosenek współczesnych zespołów i solistów. Zanalizuj na wybranych przykładach.
20. Imię, nazwisko, przydomek, pseudonim. Omów różne typy i funkcje osobowych nazw własnych w literaturze i publicystyce
21. Od znaczenia etymologicznego do realnego. Odwołując się do wybranych przykładów, omów zmiany znaczeniowe we współczesnej polszczyźnie.
22. Nazewnictwo usługowo-handlowe w twoim mieście. Zanalizuj zebrany materiał pod względem zgodności z ustawą o ochronie języka polskiego.
23. Język wybranego środowiska. Zanalizuj leksykę, frazeologię, składnię w wypowiedziach tej grupy.
24. Język listów jako dokument indywidualnego stylu nadawcy. Omów zagadnienie na podstawie analizy epistolografii wybranego autora.
25. Na podstawie analizy środków stylistycznych, przedstaw obraz władzy i systemu politycznego utrwalony w piosenkach lat 70? i 80?.

26. Specyfika języka współczesnych polityków. Na wybranych przykładach przedstaw i omów charakterystyczne zjawiska językowe.
27. Funkcjonowanie socjolektów we współczesnej polszczyźnie. Zanalizuj zgromadzony materiał językowy.
28. Język jako instrument walki o władzę. Zanalizuj wybrane materiały wyborcze.
29. Oceń poprawność języka przemówień sejmowych, wykorzystując teksty opublikowane w latach 2001-2006.
30. Język prasy młodzieżowej. Oceń poprawność językową artykułów z wybranego czasopisma dla młodzieży.
31. Omów funkcję komizmu językowego w wybranych utworach literackich powstałych po II wojnie światowej.
32. Język reklamy wczoraj i dziś. Dokonaj analizy przykładów tekstów prasowych z lat pięćdziesiątych ( sześćdziesiątych lub siedemdziesiątych )i współczesnych.
33. Wpływy języków obcych na polszczyznę. Omów proces na przykładzie współczesnego języka.
34. Leśmianowski stosunek do słowa. Odwołując się do wybranych wierszy, omów charakterystyczne cechy języka poetyckiego Bolesława Leśmiana.
35. Dokonaj analizy językowej i kulturowej przysłów polskich (na przykładzie przysłów o określonej tematyce).
36. Wyjaśnij, w jaki sposób teksty prasowe z lat 1948- 1956, wykorzystując mechanizmy nowomowy, deformują obraz rzeczywistości.
37. Język utworów Witolda Gombrowicza i Stanisława Ignacego Witkiewicza jako wyzwanie wobec tradycji. Omów na wybranych przykładach.
38. Ekspresja i impresja – analizując celowo zgromadzony materiał językowy, określ właściwości wypowiedzi świadczące o nadawcy i odbiorcy.
39. Językowe sposoby wyrażania uczuć w listach Twojego pokolenia i pokolenia romantyków. Dokonaj analizy przykładów (np. listów A. Mickiewicza, J. Słowackiego, Z. Krasińskiego, C. Norwida, F. Chopina.).

40. Błąd językowy jako źródła komizmu. Zanalizuj temat, wykorzystując polskie teksty kabaretowe.

41. Specyfika języka bohaterów literatury, np. science – fiction. Omów na przykładach wybranych utworów.

42. Język wybranych, drugoplanowych postaci powieściowych, czynnikiem wzbogacającym ich charakterystykę. Dokonaj analizy i interpretacji wybranych przykładów.

43. Sztuka przemawiania a manipulacja językowa. Porównaj sposoby wykorzystania środków językowych we współczesnych polskich tekstach propagandowych.

44. Perswazyjna funkcja języka reklam. Zanalizuj zagadnienie, odwołując się do konkretnych tekstów reklamowych..